

en el vol. II, 712b54ss Addicions Donem context del doc de 1379 a *sagetal* (*SAGETA*) Factura del que es paga a un mestre d'obres per «los *sindres* de dita volta y arch» a. 1719 (Baraut, *Sant. del Miracle*, 212); any 1771 «a la església nova de Madrona --- la calç, *cíndries* y demés treballs de fuster, anava a càrrec de l'obra de l'iglésia» (Serra V., *BCEC* 1909, 68). Alt-arag «las *óimbrías* de *kyan fayóren el puén(t)*» (Biel-sa, 1965).

DERIV.: *Síndriot* «cinc peces de fusta de poyl, que 10 comprem, a obs de fer *cíndriots*, obs del segon croer» Bna, 1380 (CaCandi, *Misc Hi Cat* II, 205). *Encíndriar* 'fer recolzar en cíntria': «que --- los arcs fossen ben *encíndriats* e ben pitjats, en tal forma que no poguessen empènyer», obra de la Seu de Girona, a. 1417 15 (Villanueva, *Vt Lit.* XII, 328 9).

SÍNDROME, pres del gr. *συνδρομή* 'fet de concórrer o trobar-se juntes diverses coses, derivat de *ἔδραμον* 'he corregut' amb prefix *συν-* 'tot junt' (cf. *DRO-MEDARI*) □ 1.ª doc: -omo, 1868, *SLutCosta*; -droma, *DOrt*.

SINÈCDOQUE, pres del *synecdoche*, i aquest, del gr. *συνεκδοχή*, derivat de *συνεχέχομαι* 'abraço alhora', *ἐκδέχομαι* 'recullo de mans d'algú', i aquest de *δέχομαι* 'jo rebo' □ 1.ª doc: 1695, *sinècdoca*, Lacav. DERIV.: *Sinecdoquic*

+SINECISME. «Maurice Hauriou ha restaurat una 30 paraula, *sinecisme*, d'origen grec (*συνουικισμός*)¹ --- per anomenar una concepció històrica molt estesa --- 'es representa la solidaritat humana com una sèrie de cercles concèntrics que s'eixamplen sense parar: les famílies han format la Ciutat, les ciutats han format la Nació --- del *sinecisme* de les tribus neix la ciutat, i, del *sinecisme* de les baronies feudals, l'Estat nacional modern'. Ha calgut violentar i falsejar els fets històrics per embotir-los en una concepció tan arbitrària com desconexadora de la naturalesa nacional de 40 l'home ---», Coromines (*La Sobirania de les Persones Polítiques*, 1923, § 15, O. C., 1425) Veg a continuació, en l'obra de Coromines, la refutació d'aqueixa teoria deficadora del concepte Estat i depriment del de Nació.

Els lingüistes, entre ells els més il·lustres i més recents, partint de l'anàlisi comparada dels fets semàntics de totes les llengües indoeuropees, han arribat a la mateixa conclusió que Coromines, de la falsedat històrica de la teoria *sinecista* Aquestes són les paraules 50 d'É. Benveniste (*Le Vocabulaire des Institutions Indo-européennes*, París 1969, I, 310): «Cette reconstruction, qui part de la cellule sociale et procède par accroissements successifs, est fautive Ce qui a existé, dès l'abord, c'est la société, cette totalité, et non la famille, puis le clan, puis la cité La société, dès l'origine, est fractionnée en unités qui s'englobent Les familles sont nécessairement unies à l'intérieur d'une unité plus grande et ainsi de suite. Mais Aristote transpose en condition universelle et en nécessité philoso- 60

phique ce que sa propre société lui présente; il projette dans l'absolu un état historique». Afegiríem que Hauriou, anàlogament, intentava transposar i exalçar en termes filosòfics el fet de l'Estat francès

DERIV.: +*Sinecista*

¹ 'Fet d'anar-se'n a viure junts', de *συν-* + *οἶκος* 'casa', *Principes de Droit Public*, París 1916, p. 311.

Sinecura, *sinecúric*, V. *cura*

SINÈQUIA, pres del gr. *συνέχεια* 'continuïtat. ininterupció', 'densitat', derivat de *συνέχειν* 'comprimir', 'aguantar-se junts'. □ 1.ª doc: 1868, *SLutCosta*.

DERIV del mateix verb grec és *σύννοχος* 'continú', d'on *febre sinoca* [*sinocal*, Lab. 1840, *sinoca*, 1868].

Sinèresi, V. *dièresi*, i a *sin-* (supra) *Sinèrgetic*, V. *energia* *Sinestre*, V. *sinistre* *Sínet*, V. *sinode* (EPI-SODI)

Sineu, suposo que en la nota de *AlcM*, diu *possible* per err. tip. en lloc de «poc possible». *Sineu* ve de l'antic *Sixneu*, sens dubte la forma mossàrab originària (NP?); no hi ha cap indici d'on era el CINIUM vagament esmentat per Plini o pels seus copistes; i fins suposant que fos més que un nom fantasma, només hauria pogut donar *éty* o *éty* en fonètica antiga mallorquina.

Singe, V. *simi* *Singla*, V. *singlada*, V. *cingle* *Singladura*, V. *singlar* *Singlantana*, V. *sargantana*

SINGLAR, pres del fr. *cingler*, antigament *sigler* o *sigler*, i aquest, de l'esc. ant. *sigla* 'navegar', derivat de *segl* 'vela'. □ 1.ª doc: Lab. 1840 (*singlar* i *singar*).

Mot poc usat i poc genuí en la nostra llengua.

DERIV.: *Singladura* (Lab.). Alguna vegada sembla que s'han usat també *singlada* i *singladura* [Vogel].

Singlar, V. *cingle* i *sengles* *Singlatana*, V. *sargantana* *Single*, V. *cingle* i *sengles* *Singló*, V. *sengles* i *CINGLE?*, *CENYIR* *Singlonada*, *singlonador*, *singlonar*, V. *sengles* *Singlot*, V. *sanglot*; *singlot* (ocell), V. *sistot* i *sisó* *Singlotar*, *singloteig*, *singlotejar*, *singlut*, V. *sanglot* *Singonella*, *singonera*, V. *sang* *Singuetalla*, V. *sargantana* *Singular*, *singularista*, *singularitat*, *singularitzar*, -*tzació*, V. *sengles* *Singunyol* (?), V. *simnyol* (*zitàma*)

SÍNIA, resultant en fonètica catalana de *SÉNIA*, 'aixecar aigua d'un pou', que prové de l'àr. *sāniya* id. i 'moll', derivat de l'arrel *s-n-w-* 'regar'. □ 1.ª doc: 1054.

Un testador deixa als seus hereus «ipsa mea parte de ipsa *cema*, simul cum ipso orto, et ipso meo directo de ipsas domos ubi abitamus», en un doc barceloní del temps de R. Berenguer I el Vell, a. 1054, donació a Tortosa de «ortis, ortalibus, cum vineis et olivariis, cum puteis et *cenus* et molendinis ---» a 1174 (cites completes en Bast-Bass, 467) A *GALLEDA* ja he citat més extensament el doc. establí uns banys a Bar-